

II PLA D'IGUALTAT DE GÈNERE PER A LA CIUTADANIA (2021-2024)

Ajuntament de
**Palau-solità
i Plegamans**

Autoria

Mariona Zamora Juan
L'Esberla, SCCL

Coordinació

Regidoria d'Igualtat, Feminismes i LGBTIQ, de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans

Març, 2021

ÍNDEX

LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE	5
EL PAPER DELS ENS LOCALS	6
ELS PLANS D'IGUALTAT DE GÈNERE PER A LA CIUTADANIA	6
MISSIÓ, VISIÓ, OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA	9
Població i distribució	13
Creixement demogràfic	13
Mobilitat i migracions	14
Grups d'edat	14
El rol reproductiu: dependència, cures i llars	15
El rol productiu: població ocupada-desocupada-inactiva	15
El rol comunitari: associacionisme i participació política	17
IMPACTES COVID	18
LÍNIA ESTRATÈGICA 1: COMPROMÍS MUNICIPAL VERS LA IGUALTAT, EL FEMINISME I TRANSVERSALITZACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE A LA POLÍTICA MUNICIPAL	20
Trajectòria, recursos i accions	20
Trajectòria i recursos tècnics	20
El pla local d'igualtat de gènere	21
Programa i activitats de l'àrea de feministes i LGBTIQ+	21
Eines de comunicació interna i externa	22
Reptes i resistències	23
LÍNIA ESTRATÈGICA 2: ECONOMIA PER LA VIDA, DRETS I QUALITAT DE VIDA	24
Treballs, ocupació i empenedoria	25
Treballs domèstics i de cures	26
Drets socials	27
Salut	28
Esports	28
LÍNIA ESTRATÈGICA 3: SENSIBILITZACIÓ I EMPODERAMENT DEL TEIXIT SOCIAL PER LA JUSTÍCIA DE GÈNERE	30
Educació	31
Joventut	32
Cultura	33
Associacionisme i participació política	33
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: URBANISME FEMINISTA I MUNICIPI LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQFÒBIQUES	35
Urbanisme feminista	37
Dades d'atenció, serveis i recursos per a la prevenció i abordatge de les violències masclistes	38

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

En els darrers temps, la igualtat de gènere ha pres més importància en el subconscient de tothom. Els mitjans de comunicació, les institucions, la comunitat educativa... han estat motors indispensables per a l'inici del camí de la normalització, però el camí és llarg. Som conscients dels avanços en matèria d'Igualtat que la nostra societat ha experimentat en les últimes dècades, però també tenim present els importants obstacles que encara hem de lliurar, i que impedeixen l'accés i la participació en les mateixes condicions, en la vida econòmica, laboral, social, cultural, educativa i política.

L'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans es vol ratificar en el seu compromís per eradicar totes les formes de desigualtat i aconseguir una societat igualitària. En aquest sentit, ha estat possible determinar la necessitat d'actuar desenvolupant mesures d'acció positiva que, d'una manera concreta, possibilitin l'eliminació de determinades situacions de desigualtat. Això ens ha portat a fer un precís treball transversal de perspectiva de gènere en tots els àmbits i polítiques municipals que ens permet obtenir un coneixement de la realitat sobre la qual treballarem. Una de les peces clau, és el treball a les escoles i als instituts del nostre municipi. Els i les joves són la base per poder fer canvis en la nostra societat. Amb una educació basada en valors igualitaris, on les dones i els homes convisquem en una societat lliure, diversa i respectuosa amb tothom.

Vull destacar la implicació de tot l'equip de professionals de diversos àmbits que han treballat en l'elaboració del II Pla d'Igualtat de Gènere per a la ciutadania.

Aquest pla és l'eina principal de les polítiques d'igualtat a la nostra ciutat, un dels recursos més importants i que ha de marcar el full de ruta del camí que hem iniciat.

Per arribar a la instauració d'una societat basada en la igualtat, és de capital importància que els governs locals i regionals integrin plenament la dimensió del gènere en les seves polítiques, en la seva organització i en les seves pràctiques per aconseguir una societat més justa i més igualitària.

Patricia Freire Nuñez

Regidora d'Acció Social, Igualtat, Feminisme i Polítiques LGTBIQ+

2. INTRODUCCIÓ A LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT

2.1. LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE

La igualtat de dones i homes és un principi jurídic universal reconegut a diversos textos internacionals i europeus, així com a la Constitució Espanyola de 1978. Aquest principi constitueix un pilar bàsic de les societats democràtiques modernes i vertebrada el reconeixement de drets i llibertats de les dones en diferents àmbits de la vida.

Aquest reconeixement formal ha permès un progrés en el cos legislatiu i també en el context institucional, amb el desenvolupament de polítiques públiques d'igualtat i d'estructures i organitzacions específiques.

Les polítiques públiques d'igualtat de gènere sorgeixen per donar resposta a les demandes i necessitats de les dones i tenen com a finalitat eradicar les desigualtats existents entre dones i homes en els diferents àmbits de la vida social, política, econòmica i cultural. I és que a l'actualitat continuen presents diverses formes de desigualtats i discriminacions vers les dones com per exemple la violència masclista, un major índex d'atur, la segregació laboral, la menor representació en càrrecs de responsabilitat política, social, cultural i/o econòmica o els problemes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que són, entre molts d'altres, indicadors que la igualtat plena i efectiva és encara una fita a assolir.

La incorporació de les demandes i necessitats de les dones a l'agenda pública, gràcies a les reivindicacions feministes i els moviments de dones que han tingut lloc al llarg de la nostra història, ha estat fonamental pel progrés dels drets de les dones i pel desenvolupament de la igualtat i la justícia en les nostres societats contemporànies.

Els anys 60 i 70 representen una època d'intensa agitació política per al feminisme que busca noves formes d'organització per produir transformacions culturals i socials més profundes. Denuncien l'exclusió de les dones de l'esfera pública i reclamen la igualtat de tracte.

La presència del feminisme en la política formal apareix en els anys posteriors, en els que comença l'etapa de reconeixement normatiu, es creen els primers organismes específics i s'impulsen les primeres estratègies polítiques formals de cara a augmentar la participació i visibilització de les dones a l'esfera pública, establint mecanismes d'acció positiva.

Sens dubte, la intervenció de la comunitat internacional ha estat decisiva en el recorregut de les polítiques d'igualtat de gènere i, en concret, el reconeixement de la necessitat d'introduir l'estratègia del gender mainstreaming o transversalitat de gènere que, tal i com defineix el Consell d'Europa, resulta una eina clau per l'organització (reorganització), la millora, el desenvolupament, i l'avaluació dels processos polítics, de

manera que la perspectiva d'igualtat de gènere s'incorpori en totes les polítiques, a tots els nivells i en totes les etapes, pels agents normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques.

A partir d'aquí, les polítiques d'igualtat de gènere s'articulen en base a l'anomenada estratègia dual que combina aquesta perspectiva transversal amb les accions positives que continuen, en molts casos, essent necessàries per equilibrar determinades condicions de desigualtat que persisteixen a la nostra societat.

2.2. EL PAPER DELS ENS LOCALS

L'administració pública local, per les seves pròpies característiques que la configuren com un govern proper a la ciutadania i a la realitat social, se situa en una posició idònia per assumir un paper actiu en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, dins del marc de les seves competències. Així ho reconeix la pròpia Carta Europea d'Autonomia Local quan estableix que (...) l'exercici de les responsabilitats públiques ha d'incumbir, preferentment, a les autoritats més properes als ciutadans (...)¹.

De la mà del progrés normatiu i institucional explicat anteriorment, i amb la presència cada cop més evident del moviment associatiu de dones, els governs locals inicien una etapa de forta implicació política amb la igualtat, més enllà d'una postura assistencial, adoptant mesures de sensibilització i de transformació social. A partir de la dècada dels 90, els governs locals adquireixen un paper protagonista en el desenvolupament d'aquestes polítiques, creant estructures tècniques específiques com les Regidories de Dones o d'Igualtat, impulsant serveis per a les dones, creant programes estables, destinant recursos econòmics i humans, com per exemple les agents d'igualtat, i incorporant la transversalitat de gènere com a estratègia per introduir el principi d'igualtat en totes les polítiques públiques locals.

2.3. ELS PLANS D'IGUALTAT DE GÈNERE PER A LA CIUTADANIA

Entre els principals instruments de planificació i implementació de les polítiques públiques de gènere cal destacar els Plans d'Igualtat. Els plans constitueixen un conjunt ordenat d'objectius i mesures que permeten desenvolupar una estratègia integral orientada a millorar i equilibrar la situació de dones i homes en un territori i/o organització, a partir d'una diagnosi prèvia d'aquesta situació.

¹ Article 4.3 de la Carta Europea d'Autonomia Local

El seu impuls sorgeix del reconeixement de les desigualtats i discriminacions existents per raó de gènere i de la voluntat per transformar aquesta realitat. Les actuacions s'encaminen a afavorir la igualtat entre homes i dones en tots els àmbits de la societat, i a propiciar un model de ciutadania més igualitari, basat en el respecte i l'equitat. Amb aquest objectiu, els governs locals de la demarcació de Barcelona, en el marc de les seves competències, dissenyen i implementen els Plans Locals d'Igualtat. Concebut com una eina de treball transversal, els plans incorporen totes o diverses àrees del Consistori per tal d'introduir el principi d'igualtat en totes les actuacions municipals. Aquest necessari plantejament transversal requereix de l'adquisició de compromisos polítics i també de la sensibilitat, la voluntat i la implicació de tot el personal municipal. El Pla d'Igualtat és, doncs, un document clau que, a més de servir per a la planificació i la posada en marxa d'actuacions concretes, ha de preveure el seguiment i l'avaluació posterior del camí recorregut en aquesta matèria i ha de poder mesurar l'impacte o els efectes del mateix en les condicions de vida de la ciutadania a la que s'adreça i, especialment, en la millora de la situació de les dones.

3. MARC NORMATIU

Els plans locals d'igualtat es recolzen en el següent marc legal, provinent de diferents nivells institucionals:

- **Àmbit internacional**
 - Declaració dels Drets Humans (ONU, 1948)
 - Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dones (CEDAW, 1979; ratificada per l'Estat Espanyol el 1984)
- **Àmbit comunitari**
 - Tractat de Roma (UE, 1975)
 - Declaració d'Atenes (UE, 1992)
 - Tractat d'Amsterdam (UE, 1997)
 - Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea (UE, 2000)
 - Tractat de Lisboa (UE, 2007)
- **Àmbit estatal**
 - Constitució Espanyola (1978)
 - Llei Orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
 - Llei Orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes
- **Àmbit autonòmic**
 - Llei Orgànica 6/2006 de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - Llei 17/2020, de modificació de la Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'eradicació de la violència masclista
 - Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes

4. OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

4.1. MISSIÓ, VISIÓ, OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA

El present Pla d'igualtat respon al compromís institucional davant la ciutadania de treballar per la igualtat de dones i homes i d'incidir i transformar les diferents dimensions de la desigualtat que persisteixen a la nostra societat.

Així doncs, la **missió** que inspira el pla d'igualtat de Palau-solità i Plegamans és eradicar els obstacles que dificulten la igualtat de gènere, i construir un municipi equitatiu, just, segur i curós, que atengui les necessitats de totes les persones i, especialment, les dones.

La **visió** que l'aterra és esdevenir una eina viva i útil tant per a les persones que han de desenvolupar polítiques municipals transversals al gènere, com per a la ciutadania sobre la qual es dirigiran aquestes.

Els **objectius** que el concreten són:

- **Mantenir el compromís polític per incorporar el principi d'igualtat i la perspectiva feminista** en totes les polítiques municipals, per tal d'afavorir la transformació de les relacions entre homes i dones i el progrés de la ciutadania.
- **Fer real i efectiva la transversalització de gènere** al municipi, tot creant una comissió interdepartamental i permanent d'impuls i seguiment de les polítiques recollides al Pla Local d'Igualtat, i dotar-la d'eines i recursos per funcionar de manera autònoma, àgil i feminista en la implementació i posterior avaluació del Pla Local d'Igualtat.
- **Determinar les estratègies a adoptar - amb recursos i programes de qualitat - i implementar-les per assolir la igualtat d'oportunitats i el canvi cultural i estructural**, tot eradicant els obstacles de gènere al municipi i construint unes bases de relació i cohesió social basades en l'equitat, la justícia de gènere, la seguretat i la cura.
- **Potenciar la participació de la ciutadania** i, especialment, de les dones, per tal d'incorporar les seves necessitats, interessos i expectatives.

I, finalment, les **línies estratègiques** en les que es desenvolupa el pla són les següents:

1. **Compromís municipal vers la igualtat, el feminisme i transversalització** de la perspectiva de gènere a la política municipal
2. **Economia per la vida, drets i qualitat de vida**

- 3. Sensibilització i empoderament del teixit social per la justícia de gènere**
- 4. Urbanisme feminista i municipi lliure de violències**

Aquestes línies estratègiques estan relacionades amb diferents dimensions de la desigualtat de gènere, i han estat definides en funció de les necessitats identificades des de la regidoria d'igualtat, feminismes i Polítiques LGBTIQ+ (d'ara en endavant, regidoria d'igualtat), amb una vocació de transversalitat i implicant les diferents regidories municipals, amb l'objectiu d'incorporar el principi d'igualtat en totes les polítiques públiques locals.

5. METODOLOGIA

Atenent als objectius plantejats, la **metodologia** d'acompanyament i consultoria que s'ha realitzat ha tingut un enfocament basat en la perspectiva feminista interseccional i de l'ètica de la cura, i en el treball de processos per a l'acompanyament de la comissió.

L'elaboració del pla d'igualtat s'ha distribuït en les següents **fases**:

- **Fase I: Planificació del pla de treball, concreció d'objectius i línies estratègiques**
- **Fase II: Actualització de la diagnosi**
- **Fase III: Procés participatiu d'Elaboració del Pla d'accions**
- **Fase IV: Presentació i concreció de la proposta final del pla d'accions i elaboració de les eines de seguiment i avaluació del pla d'igualtat amb la comissió interdepartamental**

Les **eines metodològiques** emprades per a l'actualització de la diagnosi i l'elaboració del pla d'accions han estat qualitatives i quantitatives, i s'ha procurat - tant com s'ha pogut - la participació de la ciutadania - i especialment les entitats de caràcter feminista i/o participades majoritàriament per dones -, del personal tècnic de totes les àrees de l'ajuntament i l'equip de govern en totes les passes del procés.

Han estat les següents:

- **Anàlisi documental:** “I Pla Municipal per a la Igualtat d'oportunitats entre Dones i Homes” de l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans, memòries 2019 i/0 2020 dels programes anuals d'igualtat i de la resta d'àrees, “II Pla de Polítiques de Gènere 2016-2019” del Consell Comarcal del Vallès Occidental, “Estudi de mobilitat urbana de Palau-Solità i Plegamans” de l'any 2015, “Estudi de desigualtat i exclusió social del Vallès Occidental” del 2017 elaborat per l'observatori del Consell Comarcal del Vallès Occidental, i l'informe “L'impacte de gènere de la Covid-19 en dades” del 2020, de l'Institut Català de les Dones.
- **Entrevistes:**
 - Laura Serrano, Maria i Ginard i Patrícia Freire, tècniques i regidora de l'àrea de feminismes i LGBTIQ
- **Entrevista escrita al personal tècnic participant a la comissió interdepartamental**, per identificar reptes en clau de gènere, reptes covid i accedir a informants de cada àrea.
- **Grup de discussió obert a la ciutadania**
 - Grup adreçat a treballar la diagnosi
 - Grup adreçat a treballar el pla d'accions

- **Grup de treball amb l'equip de govern i representants de l'oposició** adreçat a aterrar i consensuar les accions del pla
- **Qüestionari adreçat al personal tècnic de la plantilla de l'ajuntament**
- **Qüestionari adreçat a la ciutadania**

6. CONTEXTUALITZACIÓ: DINÀMIQUES SOCIODEMOGRÀFIQUES DE GÈNERE AL MUNICIPI

Palau-solità i Plegamans es troba a la comarca del Vallès Occidental, al límit amb el Vallès Oriental. Està situat a uns 25km de Barcelona i a mig camí entre Sabadell i Granollers, a uns 8km de la primera i a uns 11km de la segona.

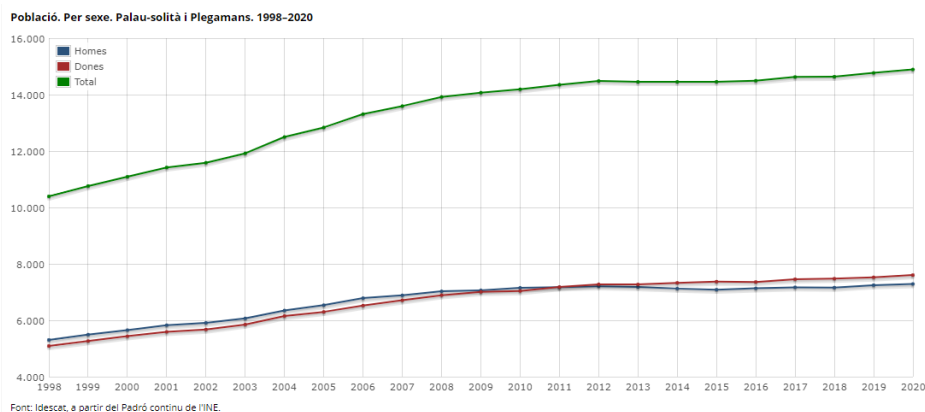
El terme municipal, de 14,9km², limita al nord amb Caldes de Montbui, al nord-est amb Lliçà d'Amunt, a l'est amb Lliçà de Vall i l'Espai Natural de Gallecs (Mollet del Vallès), al sud amb Santa Perpètua de la Mogoda i a l'oest amb Polinyà i Sentmenat.

Població i distribució

Actualment, la població de Palau-Solità i Plegamans és de 14.892 habitants, distribuïda de manera molt homogènia entre homes i dones, tot i haver un nombre un xic més alt de dones. Els homes sumen un total de 7.289 el que suposa un 48,95% del total i les dones sumen 7.603 habitants, un 51,05% sobre el total de la població².

Creixement demogràfic

Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), Palau-solità i Plegamans ha tingut un creixement de la població continuat durant tot el segle XX, com és el cas de tota Catalunya. Les últimes dècades la població creix a causa del transvasament de ciutats més denses de l'àmbit metropolità.

Font: Idescat, març del 2021

² Dades provinents de Hermes, Diputació de Barcelona. Última consulta març de 2021.

Mobilitat i migracions

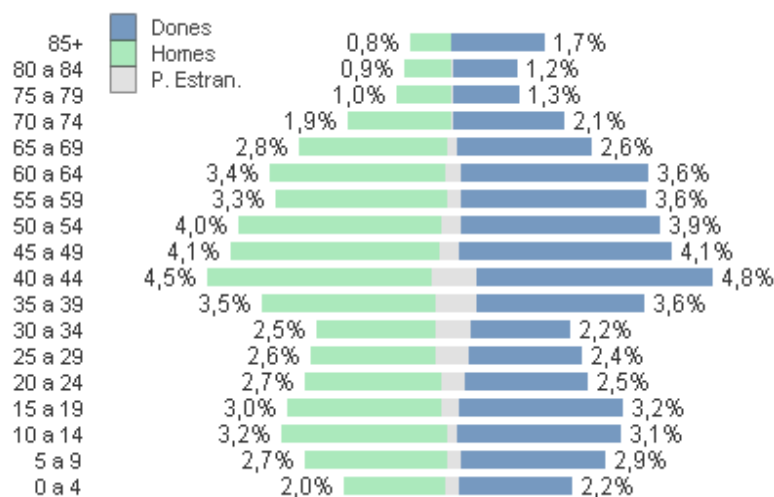
Si bé durant la dècada dels 90 i inici dels 2000 el municipi va tenir força moviments migratoris, aquests van minvar significativament i han tornat a augmentar de manera paulatina els últims dos anys. La majoria de persones que han arribat de fora del municipi provenen de la resta de Catalunya, tot i que també hi ha persones de fora del país, provinents majoritàriament d'Ucraïna (destaca la presència de persones d'aquesta provenençia, en relació a la resta de la comarca), d'Uruguai, Marroc i Romania.

El 64,4% de les persones que han nascut fora de Palau són menors de 40 anys, i hi ha pràcticament tantes dones com homes³.

Grups d'edat⁴

L'estructura de la població per grups d'edat i gènere a Palau segueix la tendència general de la resta de la comarca i de Catalunya:

Piràmide d'edats de la població. Any 2019

Font: Hermes, març del 2021

Des de la perspectiva de gènere és important destacar el següent:

- L'edat mitjana de la població és de 41,8 anys. De 42,4 les dones i 41,1 els homes. En aquestes edats hi ha la possibilitat de que se solapin responsabilitats de cures vers persones menors dependents (filles, fills, etc.) i persones majors dependents o amb necessitats de cures i atenció (progenitor/es); és l'anomenada "generació sandwich" i, com s'observa en les enquestes dels usos

³ Dades provinents de Hermes, Diputació de Barcelona. Última consulta març de 2021.

⁴ Dades provinents de Hermes, Diputació de Barcelona. Última consulta març de 2021.

dels temps, són majoritàriament les dones les que encara desenvolupen les tasques de cures. Caldrà atendre aquesta qüestió, tant des de la prevenció com de l'atenció a aquestes necessitats de cures.

- Destaca una proporció més elevada de dones que d'homes a partir dels 70 anys, accentuant-se en la població de més de 85 anys degut a la major esperança de vida de les dones. Caldrà no desatendre aquestes dones i les seves necessitats des d'una perspectiva de gènere.

El rol reproductiu: dependència, cures i llars

L'índex global de dependència, que relaciona el nombre de persones dependents (menors de 16 anys i majors de 64) respecte la població activa, a Palau-solità és de 50,9 (Hermes, 2019), en consonància amb la resta de la comarca i de Catalunya. Això vol dir que per cada 100 persones d'entre 16 i 64 anys, n'hi ha 50,9 menors de 16 i majors de 64, de les quals - possiblement - es té cura (i qui té cura majoritàriament de les persones dependents a càrrec són, encara a dia d'avui i segons les enquestes dels usos del temps, les dones). Aquesta qüestió requerirà ser atesa - per una banda per transformar les dinàmiques socials de cures i impulsar la seva redistribució equitativa, i per altra per donar resposta a les necessitats de les dones de la generació "sandwich" que, a més, són amb les que menys contacte es té des de l'àrea.

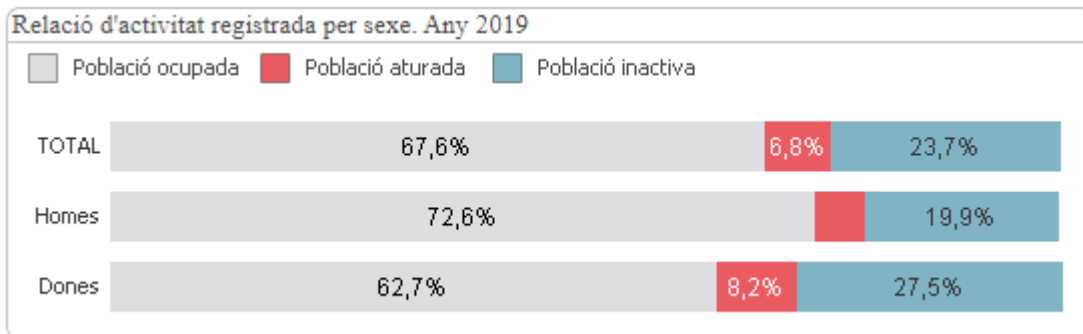
Per altra banda cal destacar que en els darrers anys s'ha produït un increment dels nuclis monoparentals que, com a la resta del territori, continuen estan encapçalats majoritàriament per dones. Segons l'Observatori de desigualtat i exclusió del Vallès Occidental el 78'2% dels nuclis monoparentals són de mares i el 21'8% de pares (2017). A més, el conjunt de la comarca el 64'4% de les dones de nacionalitat estrangera té menys de 40 anys i moltes de les quals són mares transnacionals (ídem, 2017). Tant les dades com la percepció de les tècniques de feminismes i serveis socials es detecta que possiblement caldrà atendre la qüestió de les maternitats transnacionals.

El rol productiu: població ocupada-desocupada-inactiva

L'etiqueta de població "inactiva" comprèn les persones estudiants, prejubilats/des i jubilats/des i les persones que es dediquen a les tasques de la llar. A Palau - com a la resta del territori català - observem una diferència significativa entre els homes i les dones "inactius", degut principalment a que les persones que desenvolupen les tasques de la llar a temps complet són majoritàriament dones i perquè entre les persones jubilades també hi ha més dones que homes - especialment a partir dels 85 anys (Hermes, 2019).

Si bé aquest concepte és útil per intuir el nombre de dones que es dediquen a les tasques de la llar - també quan haurien d'estar "jubilades" - des de l'economia feminista s'ha criticat fortament per donar una imatge "d'inactivitat" quan aquestes persones estan duent a terme unes tasques essencials per la vida i que ocupen

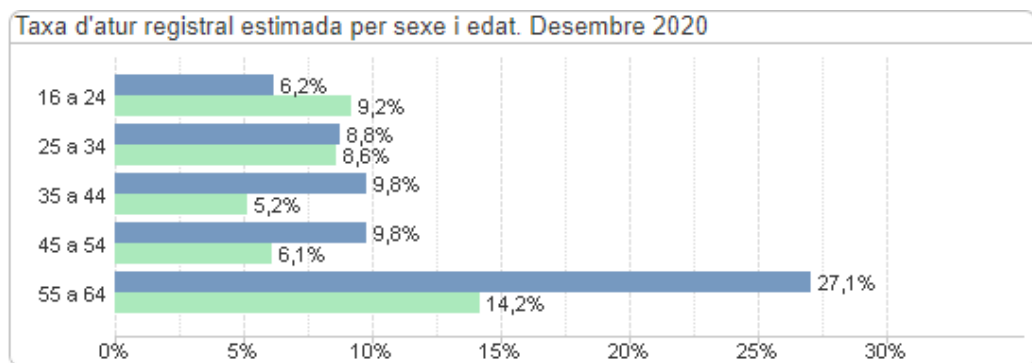
pràcticament el 100% de les hores del dia: les tasques domèstiques i de cures. Invisibilitzades, poc agraiades i no remunerades.

Font: Hermes, consulta març del 2021

La població ocupada, i majoritàriament les dones, ho estan en el sector serveis.

Per altra banda, segons l'informe de desigualtat i exclusió del Vallès Occidental del 2017, Palau és un dels pobles del Vallès amb més atur de llarga durada, i diferències de gènere més grans, sobretot en la franja dels 55 a 64 anys (de nou, la generació "sandwich"), on l'atur femení es dispara (fet que s'ha accentuat durant la pandèmia de la Covid-19):

Font: Hermes, consulta el març de 2021

Totes aquestes dades ens permeten intuir que a Palau-solità i Plegamans hi ha un gran nombre de dones d'entre 40 i 65 anys sense feina remunerada i duent a terme tasques domèstiques i de cures. Coincideix, a més, que les dones d'aquesta franja d'edat són - segons les tècniques - les que menys participen de les activitats de l'àrea de feminismes (segurament per les càrregues de cures) i de les quals es té menys informació sobre les seves situacions, experiències i necessitats.

El rol comunitari: associacionisme i participació política

Palau-solità i Plegamans compta amb 131 associacions⁵:

- Cíviques i socials: 31 (22 veïnals)
- Culturals: 52
- Educatives: 7
- Sanitàries: 2
- Esportives: 26
- Juvenils: 13

D'entre aquestes, com hem esmentat anteriorment, hi ha les associacions feministes i/o de dones “Dones per les dones”, “Som una”, “La flama” i “No me toques el pelo”, que reuneixen una cinquantena de dones. A més a més, per motius concrets (protocol d'agressions en el marc de la festa major i campanya pel 28J) diverses associacions del municipi han treballat plegades i enfortit les seves relacions.

No tenim dades de participació segregades per gènere al municipi, però si fem extrapolació de les dades a nivell de Catalunya, podem projectar que les dones participen més de les entitats socials, culturals, educatives i sanitàries, i els homes de les juvenils i esportives; fet que concorda amb les percepcions dels i les tècniques de l'Ajuntament.

Pel que fa a la participació política a les últimes eleccions municipals del 2019, hi havia 9 candidatures, formades per 175 electes⁶. D'aquests:

- 93 eren dones (el 53%, oscil·lant entre el 40% el 57% en funció de la candidatura)
- 6 han estat escollides, d'un ple de 17 persones (el 35%, composició no paritària i que es troba per sota del 45% de la mitjana de la comarca). D'aquestes el 33% estan a l'equip de govern i el 37% a l'oposició.

S'observa, doncs, que les dones participen de les candidatures de manera bastant equilibrada, però el seu ordre a les llistes fa que la seva representació no sigui equilibrada.

⁵ Font: web de l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans

⁶ Font: Butlletí oficial de la província: https://bop.diba.cat/temp/04_062019000241.pdf (última consulta 15/01/2021)

7. DIAGNOSI

A continuació es presenta la diagnosi de cada un dels eixos estratègics o línies de treball acordades amb la regidoria d'igualtat i l'equip tècnic de l'àrea de feminismes i LGBTIQ+ de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans. Els 4 eixos contempnen 11 àrees de l'Ajuntament: Feminismes i LGBTIQ+, Comunicació, Serveis socials, Ocupació, Salut, Esports, Educació, Joventut i Cultura, Urbanisme i Seguretat Ciutadana.

Previ a la diagnosi s'ha considerat oportú fer un esment a la situació de la pandèmia de la covid-19 i el seu impacte de gènere, per tal de tenir-ho en compte en l'elaboració del pla d'accions.

7.1. IMPACTES COVID

La present diagnosi s'ha realitzat en mig de la pandèmia de la Covid-19. Aquesta, com es podia preveure, ha tingut impactes diferents i desiguals per a dones i homes.

La situació és massa recent com per tenir dades al nivell municipal - es tenen percepcions compartides des de les àrees però no s'han pogut recollir, comparar i avaluar les dades - però sí que disposem de la panoràmica que ha elaborat l'Institut Català de les Dones, que pensem necessari compartir aquí per tal de llegir la diagnosi dels eixos del pla amb la mirada que aquesta ens aporta.

La diagnosi realitzada per l'Institut Català de les Dones revela el següent:

- **Treball i ocupació**
 - Augment generalitzat de la taxa d'atur femení, sobretot entre les dones migrades i les dones amb diversitat funcional.
 - Per altra banda, hi ha hagut una incorporació de dones al sector de la sanitat, la salut i les cures en l'àmbit comunitari i domèstic - sector de per sí ja precaritzat -, sovint amb contractes parcials i temporals, o sense contracte. I amb mancances pel que fa a l'accés a equips de protecció davant del virus i/o formació en aquest sentit. Aquest fet també s'ha constatat des de l'àrea d'ocupació de l'Ajuntament.
- **Coresponsabilitat**
 - Degut a l'augment del teletreball ha incrementat la diferència en la dedicació a les tasques domèstiques i de cures, perjudicant les dones tant pel que fa a l'àmbit laboral, al temps de disposició personal i la salut mental; aquesta situació s'ha agreujat en el cas de les llars monomarentals.
 - Els homes han augmentat les hores pel que fa a les tasques de proveïment - compres -; tasca que es duu a terme fora de casa. Això en temps de pandèmia, suposa l'accés a la

socialització i l'alliberament de poder sortir de casa i no haver de tenir cura dels fills/es durant un temps.

- **Vulnerabilitat social**

- La reducció d'ingressos derivada de l'augment de les taxes d'atur ha tingut més impacte en les dones.
- Les dones han estat les que més han realitzat les gestions de sol·licitud d'ajuda econòmica, també en representació de les seves parelles. Aquest fet també s'ha constatat des de l'àrea de serveis socials de l'Ajuntament.

- **Salut i benestar**

- Degut a que els treballs de salut, sanitat i cures és molt feminitzat, la covid-19 ha infectat més dones que homes.
- La situació de por generalitzada i d'incertesa del desenvolupament de la pandèmia i les mesures de contenció d'aquesta, ha impactat més negativament les dones que els homes, empitjorant la qualitat son i la sensació d'angoixa. Aquest fet ha impactat especialment les dones migrades i en situació de vulnerabilitat social.
- Per altra banda, la concentració dels esforços mèdics en la contenció de la pandèmia ha tingut impactes en l'atenció a la salut sexual i reproductiva de moltes dones, que han vist visites i consultes desprogramades, i ha dificultat l'accés al dret a l'avortament.

- **Socialització i participació en la vida pública**

- Les mesures de confinament per a la contenció de la pandèmia han tingut un impacte major en les dones, tot contribuint a la disminució de la seva participació en la vida pública i associativa, i la socialització i establiment de xarxes de suport i relació. Aquest fet s'ha vist incrementant entre les dones grans i/o sense accés a internet degut a l'escaleta digital. Aquest fet també ha estat observat per diverses àrees de l'Ajuntament, que han vist disminuïda la participació de les dones en els actes i activitats que s'han realitzat online.

- **Violències masclistes:**

- El primer trimestre del confinament, van augmentar en un 70% les consultes i la detecció telemàtiques per violència masclista
- Després del primer confinament, les denúncies presencials van augmentar un 2%
- Es detecta - també des dels serveis socials de l'Ajuntament - que la conflictitat ha augmentat a les llars arran del confinament, així com les situacions de violència.

7.2. LÍNIA ESTRATÈGICA 1: COMPROMÍS MUNICIPAL VERS LA IGUALTAT, EL FEMINISME I TRANSVERSALITZACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE A LA POLÍTICA MUNICIPAL

Les polítiques d'igualtat de gènere s'entenen com el conjunt estructurat d'accions i el compromís que l'organització manifesta respecte a aquest àmbit. Partim de la constatació que una bona trajectòria de l'organització municipal en el desplegament de polítiques de gènere enforteix l'experiència i sensibilització envers aquest principi. Alhora, la implicació del cos polític i tècnic del conjunt d'àrees i serveis de l'ajuntament i la destinació de recursos (humans, econòmics, temps, coordinació...) és un condicionant previ per poder incorporar la perspectiva de gènere de manera transversal en el conjunt de polítiques locals cap a la ciutadania.

Aquest eix estratègic busca situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció municipal i de totes les polítiques locals. Per tal d'aconseguir-lo, des del compromís polític i de manera específica des de les polítiques locals d'igualtat s'ha de treballar de manera transversal per tal d'incorporar la igualtat en tots els plans, programes i projectes municipals, potenciant un model de treball institucional que posi l'accent en la transversalitat, la coordinació i la presa de decisions conjuntes.

PER A LA DIAGNOSI HEM TINGUT EN COMPTE...

- A. Trajectòria, recursos i accions
- B. Eines de comunicació interna i externa
- C. Reptes i resistències

A. Trajectòria, recursos i accions

Trajectòria i recursos tècnics

Palau-solità i Plegamans compta amb una regidoria d'Igualtat, Feminismes i Polítiques LGBTIQ+, que va adquirir aquesta nomenclatura a la present legislatura.

En el moment d'iniciar el pla, la regidoria d'igualtat comptava amb dues **tècniques** a jornada parcial: una d'elles era tècnica de serveis socials i des del 2014 fa anys havia entomat les tasques de la regidoria a 20 hores setmanals, especialment les que fan referència a la prevenció i abordatge de les violències masclistes;

l'altra era subcontractada i duia a terme la part de polítiques d'igualtat, especialment les vinculades a la joventut.

Durant el procés, i arran del 2n Pla d'Igualtat Intern que es va elaborar durant el 2019-2020, es va obrir la convocatòria d'una plaça de tècnica d'igualtat a jornada completa, ocupada per una nova persona.

Des del 2017 la regidoria d'igualtat compta amb un **pressupost** propi que s'ha mantingut els últims tres anys i que, segons les tècniques, és una mica just per desenvolupar les polítiques d'igualtat al municipi. Tot i així, sempre que ha calgut, el pressupost s'ha ampliat per donar resposta a les necessitats de l'àrea.

Pel que fa a les **aliances i el treball en xarxa**, des de l'àrea es treballa colze a colze amb Joventut, Educació i Serveis socials, es coordina amb els serveis de prevenció i atenció a les violències masclistes del circuit comarcal, i té una relació fluida amb les entitats feministes i/o de dones del municipi.

Ir pla local d'igualtat de gènere

L'any 2015 l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans va elaborar el seu primer pla local d'igualtat de gènere. Malgrat el municipi no ha pogut fer una avaluació formal d'aquest, les tècniques destaquen el següent:

- El pla ha estat la guia de les polítiques engegades des de la regidoria d'igualtat i, també, d'altres àrees (sobretot, joventut i educació)
- No obstant, després de l'elaboració del pla no es va constituir la comissió transversal d'impuls i seguiment del pla, per la qual cosa no es va poder dur a terme una transversalització de les polítiques de gènere.
- Es valora que hi ha hagut un assoliment parcial però satisfactori del pla, sobretot pel que fa al compromís municipal, la sensibilització a la ciutadania i l'impuls a l'associacionisme feminista i/o de dones; entre les accions no realitzades més importants hi ha la difusió i coneixement del protocol de violències masclistes entre els i les treballadores municipals, i la sistematització de la recollida de dades desagregades per gènere a totes les àrees

Programa i activitats de l'àrea de feministes i LGBTIQ+

L'Àrea ha estat la impulsora del primer i el segon pla intern d'igualtat de l'Ajuntament (2013 i 2020) i dona suport a les altres àrees quan volen incorporar la perspectiva de gènere en les seves polítiques i, a part, té el seu programa propi:

- Jornades i activitats de commemoració de diades rellevants: 8M i 25N, 28 de maig (salut de les dones) i 28 de juny (alliberament LGBTIQ)
- Actuacions de prevenció i sensibilització

- Exposició “Tabú”
- Taller “Cicle menstrual i autoconeixement”
- Dinamització juvenil Joves peers/Som una
- Projecte integral de coeducació - juntament amb àrea d’educació (a primària, secundària, PFI i PTT)
- Jornada de formació a l’Aula d’adults
- Biblioteca igualitària
- Catàleg d’eines per a l’educació - juntament amb àrea d’educació
- Suport i acompanyament a associacions i col·lectius informals de dones i/o feministes
 - Dones per les dones
 - No me toques el pelo
 - Som una
 - La Flama
- Formacions per a càrrecs electes

L'àrea desenvolupa, a més, la coordinació amb el circuit local de prevenció i atenció a les violències masclistes, els serveis de primera acollida i atenció psicològica i jurídica a dones en situació de violència. Aquest punt es desenvoluparà a la línia estratègica 4.

B. Eines de comunicació interna i externa

En les polítiques públiques d'igualtat la comunicació - tant interna com externa - són aliades fonamentals. Tant important és que es facin coses, com es comuniqui que es fan, i que s'expliquin de manera que contribueixi a la sensibilització de la ciutadania i a la transformació social. Per això, entre altres coses, des de l'àrea de comunicació es dóna suport en les campanyes de l'àrea de feminismes. Tot i així, en els grups de discussió i l'enquesta a la ciutadania es va detectar que les accions no arriben sempre, o sovint arriben de manera parcial.

En aquest sentit, des de totes les àrees es té consciència que la comunicació i participació de la ciutadania és un repte des de fa anys. Tot i així, les xarxes - des de ja fa uns anys i amb un clar increment durant la situació de pandèmia - estan obrint una nova dimensió a la interacció amb la ciutadania, i a Palau es detecta en aquest sentit molta més participació de dones que d'homes. No obstant això caldrà estar alerta als impactes de la bretxa digital, sobretot pel que fa a la participació de determinats sectors de dones.

Per altra banda, des de les àrees de feminismes i comunicació es té consciència, també, de la importància del llenguatge a emprar i es detecta que els mecanismes actuals (manual de llenguatge no sexista penjat a la intranet) per estendre un llenguatge inclusiu entre els i les treballadores de l'Ajuntament no estan donant els seus fruits. En aquest sentit, una acció que sí que es va valorar molt positivament va ser una formació presencial que va fer part de la plantilla sobre llenguatge no sexista.

Per últim, l'àrea de comunicació ha expressat la voluntat de dur a terme una revisió general de la seva activitat des d'una perspectiva de gènere interseccional (temes noticiables, redacció, visibilització de les dones, interpellació als homes, llenguatge, etc.) per no dependre de l'àrea de feminismes i poder contribuir de manera proactiva en la transformació social.

C. Reptes i resistències

Malgrat tots els recursos actuals i la trajectòria de l'àrea de feminismes i LGBTIQ, la transversalitat de gènere encara planteja reptes a l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans.

Fruit de l'entrevista a les tècniques de l'àrea i l'enquesta realitzada als i les treballadores de l'Ajuntament, s'han detectat els següents:

- Entre moltes de les persones treballadores s'expressa manca de formació per incorporar la perspectiva de gènere a les seves àrees i/o serveis. S'expressa que aquesta formació hauria de ser transversal i alhora sectorial i específica per a cada àrea.
- Es detecta, també, manca d'espais de coordinació entre àrees per a la implementació de la transversalització, així com un lideratge clar i que relligui tota l'acció. De moment, aquesta coordinació és "informal" i no es dona entre totes les àrees.
- També s'apunta que caldria reforçar la comunicació interna per tal de conèixer què s'està fent a cada àrea.
- Un altre aspecte a tenir en compte és la diversitat en la recollida de dades sobre la ciutadania a cada àrea: en molts casos no es recullen dades desagregades per gènere, o no de manera sistematitzada i que permeti fer una lectura de l'evolució.

PUNTS FORTS	ASPECTES DE MILLORA
<ul style="list-style-type: none">- Figura professional consolidada per a la implementació de les polítiques d'igualtat: Tècnica d'Igualtat- Pressupost estable i mantingut en el temps per a les polítiques d'igualtat- Trajectòria consolidada en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere basades en una part del I Pla local d'igualtat de gènere- Dinàmica estable de treball en xarxa a nivell comarcal, entre "feminismes" i algunes àrees, i amb la ciutadania (p.e. conveni amb "Dones per les dones", suport i acompanyament a creació de noves entitats feministes- Compromís polític vers l'impuls d'una organització sensible a la igualtat de dones i	<ul style="list-style-type: none">- Enfortiment de la transversalitat de gènere en el desenvolupament de polítiques locals a través de la creació d'una comissió d'Igualtat que tingui el suport polític necessari i un lideratge clar- Concreció del pla d'igualtat en una programació transversal anual estable- Sistematització d'una eina metodològica que permeti recollir les actuacions realitzades de cada àrea amb dades desagregades per gènere- Formació contínua i específica dels equips tècnics per incorporar la perspectiva de gènere a les seves àrees- Major difusió i comunicació interna i continuada sobre els resultats de les accions realitzades dins del Pla a nivell intramunicipal

homes: II Pla Intern d'Igualtat, amb comissió en funcionament	i a la ciutadania.
- Bona receptivitat per part dels i les treballadores equips a les accions internes realitzades i a l'elaboració del pla local	
- Voluntat de l'àrea de comunicació per fer una revisió integral del servei, tot aprofitant la potencialitat de les xarxes	

7.3. LÍNIA ESTRATÈGICA 2: ECONOMIA PER LA VIDA, DRETS I QUALITAT DE VIDA

L'economia feminista - entre d'altres corrents econòmics - ha posat de manifest que l'actual política econòmica no té per objectiu la millora de la qualitat de vida de les persones, sinó l'augment del capital. Posa de manifest, també, que per assolir la mera existència, així com el benestar no només és necessària una activitat econòmica que posi les persones al centre, sinó que també són indispensables l'atenció i les cures quotidianes de les persones i les llars; aquests treballs han estat durant segles - i encara ara - duts a terme majoritàriament per les dones, de manera invisibilitzada i no remunerada, amb la complicitat del patriarcat i el capitalisme.

La desvinculació clàssica de les tasques vinculades al desenvolupament econòmic i els treballs de l'esfera reproductiva ha establert desigualtats de gènere significatives, la divisió sexual del treball, que afecta la vida de les dones i que es manifesta de diferents formes. Tot i la presència massiva de les dones al món del treball remunerat, la participació de les dones en l'economia i l'ocupació encara està marcada per una major precarietat: salaris més baixos, major temporalitat i parcialitat, major presència en l'economia submergida, segregació horitzontal (ocupacions i professions masculinitzades i feminitzades) i vertical (dificultats per accedir i mantenir-se en llocs de responsabilitat o comandament).

D'altra banda, la configuració dels rols tradicionals i de les tasques assignades no s'ha modificat en l'àmbit privat, en l'espai domèstic, on les dones assumeixen la major part de les responsabilitats familiars i domèstiques, un treball invisible i no remunerat.

La necessitat vital d'aquests treballs i del treball remunerat que aporti ingressos i independència econòmica generen una dinàmica de sobrecàrrega de treball per a les dones, amb dobles jornades de treball (remunerat i familiar- domèstic) i la realització simultània d'aquests dos treballs (doble presència). Aquesta realitat té conseqüències negatives en la participació econòmica de les dones com en les entrades i sortides del mercat laboral motivades pel cicle vital, els rols de gènere i les discriminacions de les empreses envers les dones embarassades o en edat reproductiva que dificulten la incorporació de les dones al mercat de treball, disminueixen les possibilitats de

promoció professional, fan que hi hagi una major presència de dones en treballs vinculats als treballs de cura i domèstics (menys valorats i pitjor pagats) i una manca de dones en professions i càrrecs que requereixen una dedicació molt alta (més reconeguts i amb majors salaris), etc.

A més a més, el temps personal, de lleure, d'oci i de participació social, sovint està pensat i estructurat en funció del treball productiu, és a dir, en relació al temps masculí, i gairebé mai es tenen en compte els horaris del treball reproductiu. Les polítiques del temps han de fer emergir el temps personal de les dones i construir societats on aquestes puguin gaudir en igualtat de condicions. Totes aquestes problemàtiques posen de manifest la necessitat de conciliar la vida personal, familiar i professional, tant per als homes com per a les dones i, sobretot, la necessitat de fomentar la coresponsabilitat dels homes en l'àmbit domèstic, a partir d'una concepció de responsabilitat compartida dels temps i dels treballs.

Hem inclòs en aquesta línia estratègica, també, l'accés a la salut i l'esport com a mitjans indispensables per a la qualitat de vida, l'accés als quals està condicionat pels temps de treball, l'organització de la vida quotidiana i - en temps de pandèmia - l'escaleta digital; qüestions que tenen un impacte cabdal en la vida de les dones.

PER A LA DIAGNOSI HEM TINGUT EN COMPTE...

- A. Treballs, ocupació i empenedoria
- B. Treballs domèstics i de cures
- C. Drets socials
- D. Salut
- E. Esports

A. Treballs, ocupació i empenedoria

Com s'ha observat a les dades sociodemogràfiques presentades anteriorment, a Palau-solità i Plegamans el 57% persones aturades són dones, de les quals el 27% tenen més de 55 anys; a més, degut a la pandèmia l'atur femení ha augmentat de l'11% al 13%. Aquests dades, per altra banda, concorden amb les dades recollides pel servei d'ocupació, segons les quals qui més utilitza el servei de recerca de feina són dones de 46 a 65 anys.

Alhora, des de l'àrea d'ocupació i serveis socials del municipi es detecta que arran de la pandèmia de la covid-19 ha augmentat la contractació femenina - formal i informal (sobretot de dones migrades) - en serveis de cures, neteja i atenció domiciliària. Es tracta d'un sector caracteritzat per unes condicions laborals molt precàries : sovint sense contracte, a vegades molt poques hores i en llocs diferents, a vegades en

condicions d'interinatge, i que en la situació actual ha augmentat l'exposició de les dones que hi treballen al virus de la covid-19.

Més enllà d'aquestes situacions - a les que el servei d'ocupació atén amb caràcter de present en el marc dels serveis a la ciutadania d'assessorament, intermediació laboral i formació - l'àrea està adherida a un programa comarcal de foment de vocacions industrials, sobretot entre les noies; accions d'orientació laboral amb voluntat de superar estereotips, ja que es detecta, com a la resta de la comarca i del territori, que en els estudis secundaris post obligatoris (FP i batxillerats) hi ha segregació de gènere; i un programa de suport i foment a l'emprenedoria. Des de la política pública feminista s'ha aportat que l'emprenedoria s'ha concebut - sovint - des d'un punt de vista molt androcèntric: presentant la persona emprenedora com a un individu jove que, en solitari i amb molts esforços i sacrificis, aixeca el seu negoci. Aquesta visió no té en compte el fet que les persones emprenedores poden tenir càrregues de cures i per tant o bé no poden fer molts sacrificis (dedicar moltes hores) o bé no poden emprendre en solitari (per manca de recursos, temps, autoconfiança...). S'anima, doncs, a revisar en clau de gènere el concepte i l'enfoc que es dona a l'emprenedoria per no allunyar-la de les dones que es troben en recerca de feina i no encaixen amb el perfil "tradicional" d'emprenedor.

Per últim, l'àrea ha expressat la seva voluntat de fer una diagnosi profunda per conèixer les necessitats i motivacions de les dones del municipi, i formar-se per incorporar perspectiva de gènere al servei.

B. Treballs domèstics i de cures

Malgrat no disposar de dades municipals sobre les hores que dones i homes dediquen a les tasques domèstiques i de cures, podem extrapolar les dades de Catalunya a la realitat de Palau-solità i Plegamans: les enquestes dels usos del temps a Catalunya mostren que les dones dediquen, de mitjana, 4:02 hores diàries a les tasques domèstiques i de cures, mentre que els homes en dediquen 2:05.

En aquest marc i tenint en compte les característiques sociodemogràfiques de Palau-Solità que hem explicat anteriorment podem intuir que les dones de la generació "sandwich" - dones d'entre 44 i 55 anys, "inactives" o potser afectades per l'atur, amb fills/es a càrrec i possiblement també persones majors dependents al càrrec - són les que més duen a terme aquests treballs, de manera invisible i no remunerada, amb l'impacte que això suposa per a les seves futures pensions i per la seva participació en la vida social. Des de l'àrea de serveis socials del municipi - i així ho corrobora l'informe sobre desigualtat i exclusió de l'Observatori del Vallès Occidental (2017) - han detectat que molt sovint són elles les que realitzen les gestions a serveis socials (també les de les seves parelles) per a la resta de la família, i que presenten un quadre de sobrecàrrega i esgotament.

Una altra realitat a tenir en compte alhora d'abordar la qüestió de les cures des de l'àmbit municipal és el de les maternitats monomarentals i maternitats transnacionals, creixent en nombre i en vulnerabilitat davant la situació de pandèmia i crisi.

Davant d'aquestes situacions - la de desigualtat més generalitzada i les dues específiques en les que hem aprofundit - la ciutadania considera que és un assumpte en que la política municipal pot fer poc. Res més lluny de la realitat: des d'accions de sensibilització i coeducació, fins a l'impuls de grups de suport, activitats de cura pròpia per a les cuidadores o bancs del temps per socialitzar les cures, tallers sobre tasques domèstiques i de cures per a homes, o oferir serveis paral·lels de cures a les activitats de l'ajuntament - entre d'altres - el municipi pot engegar polítiques per a la transformació d'aquesta realitat.

C. Drets socials

Des de l'àrea d'acció social ofereixen molts serveis a la ciutadania, amb l'objectiu de fomentar l'autonomia de les persones perquè visquin dignament, millorant les seves condicions de vida i atenent les diferents situacions de necessitat en què es troben o que es puguin presentar. S'adrecen especialment a prevenir situacions de risc, a la compensació de dèficits de suport social i econòmic, a les situacions de vulnerabilitat i de dependència, a la promoció d'aptituds, a afavorir la inclusió social i a les capacitats de les persones com a principals protagonistes de la seva vida. Treballen molt en xarxa i - com es veurà a continuació - tenen molt present la perspectiva de gènere perquè no els queda més remei.

[Els serveis d'atenció a les dones que viuen situacions de violència masclista s'analitzarà a la darrera línia estratègica].

Des de l'àrea recullen dades desagregades per gènere referents als sectors d'intervenció, però no de les problemàtiques concretes, ja que el programa de gestió no ho permet. No obstant això, les dades de les que es disposa mostren que de les persones ateses el 60% són dones, especialment en temes de família, infància, joventut i gent gran (cures d'altri), mentre que els homes estan més vinculats a tràmits de drogodependències i malalties terminals (cures pròpies). En referència a les tramitacions de prestacions econòmiques, aquestes són dutes a terme en el 68% dels casos per dones. El servei de teleassistència és utilitzat en un 70% per dones, i en l'assistència domiciliària també predominen les dones, amb un 65%. Per últim, també detecten que són les dones les que majoritàriament accedeixen a les activitats organitzades per l'àrea, i les que més participen en activitats de voluntariat (treball comunitari i de cura dels altres, de nou invisibilitzat).

Com s'apuntava anteriorment, des de l'àrea es detecta i percep que hi ha més empobriment entre les dones, ja que de les que accedeixen a l'àrea les que estan en edat laboral desenvolupen treballs poc qualificats i

sovint sense contracte - molt colpejats per la situació de la pandèmia - i les dones grans tenen pensions de jubilació més baixes que els homes.

Per altra banda detecten, també, que amb la situació de la pandèmia s'ha agreujat la vulnerabilitat de les dones que viuen soles (dones grans o famílies monomarentals), així com la pèrdua de xarxa i socialització. Pel que fa a les dones que viuen amb la parella i/o fills/es han detectat un augment de les tensions i conflictes familiars - tot i que no de violència masclista - i un augment de la sobrecàrrega de feina en l'àmbit laboral i familiar, amb impactes en la salut física i psicològica.

Des de l'àrea expressen la voluntat de seguir incorporant la perspectiva de gènere. Per una banda a nivell intern - formant-se i fomentant la incorporació d'homes al servei - i a nivell extern - treballant per fomentar la incorporació dels homes en les gestions i tràmits que, al capdavall, també són tasques de cures.

D. Salut

L'àmbit de la salut no s'ha pogut abordar amb profunditat en l'elaboració d'aquest pla d'igualtat, però actualment s'està duent a terme el pla de salut i el programa de prevenció de drogues, tot incorporant la perspectiva de gènere i recollint dades desagregades.

A nivell d'accions amb perspectiva de gènere i feminista, el 2020 l'àrea tenia previst iniciar tallers o xerrades per promoure i difondre diferències en la simptomatologia de mateixes malalties entre persones de diferent gènere i com afecten i/o s'han de tractar tenint-ho en compte, però es van veure aturades degut a la situació de la COVID.

Per altra banda, juntament amb l'àrea de feminismes i LGBTIQ, duen a terme l'espai mensual "Parlem de..." dinamitzat per l'agent de salut jove, en els quals s'aborden temàtiques que preocupen als i les joves, i en les que destaquen molts temes vinculats a la salut i els drets sexuals i reproductius.

E. Esports

Des de l'àrea d'esports no es recullen dades amb perspectiva de gènere, però l'equip tècnic té força present aquesta mirada i molta voluntat d'incorporar-la en els seus serveis i programes.

Detecten, per exemple, que les dones són les principals usuàries dels equipaments municipals esportius, mentre que els homes són majoritaris a les associacions esportives - en les que encara hi ha molta segregació de gènere i pràctiques de lideratge sexistes.. -, i especialment en els càrrecs de direcció.

D'entre les activitats esportives programades destaquen les enfocades a la gent gran en les que, de nou, són participades majoritàriament per dones. Degut a la situació de la covid-19 moltes han passat al format online, fet que ha generat pèrdua de socialització, pràctica esportiva i exclusió per part de les dones que no tenen accés a ordinadors i/o internet.

Des de l'àrea també s'han realitzat activitats i xerrades que responen a interessos expressats per les dones, exposicions sobre esportistes dones locals, i s'ha potenciat la participació i visibilització dels talents esportius locals femenins.

PUNTS FORTS	ASPECTES DE MILLORA
<p>Ocupació i empresa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foment orientació laboral per superar estereotips i fomentar vocacions industrials <p>Serveis socials:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Figura professional consolidada per a la implementació de les polítiques d'igualtat: Tècnica d'Igualtat - Pressupost estable i mantingut en el temps per a les polítiques d'igualtat - Trajectòria consolidada en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere basades en una part del I Pla local d'igualtat de gènere - Dinàmica estable de treball en xarxa <p>Salut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disposició de dades, pla i accions amb perspectiva de gènere <p>Esports:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voluntat i accions, potenciar talents locals per inspirar nenes i noies. 	<p>Ocupació i empresa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Població activa femenina més baixa que la masculina: incrementar taxes d'activitat i ocupació de les dones - Les dones de més de 50 anys presenten taxes d'atur més elevades: atenció especial per poder arribar a la jubilació amb pensions dignes: programes específics d'inserció laboral/emprenedoria. - Treballs precaritzats de tasques domèstiques i de cures: programes específics d'inserció laboral/emprenedoria.; foment de la contractació. - Foment de mesures de conciliació: campanyes de sensibilització entre el teixit empresarial, campanyes de coresponsabilitat... <p>Serveis socials</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció a maternitats transnacionals, empobriment femení, sobrecàrregues i esgotament, conflictivitat familiar - Índex d'envelliment i sobreenvelliment que afecta majoritàriament a les dones. Realitzar accions específiques adreçades a dones grans i molt grans per millorar la seva qualitat de vida. > soledat - Llars monoparentals amb més presència de dones. Major vulnerabilitat social i econòmica. - Incorporar homes a les gestions. <p>Esports:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprofundir en segregació equipaments i associacions > treballar per equilibrar

7.4. LÍNIA ESTRATÈGICA 3: SENSIBILITZACIÓ I EMPODERAMENT DEL TEIXIT SOCIAL PER LA JUSTÍCIA DE GÈNERE

El canvi de mentalitzats i actituds té molt a veure amb l'educació però, també, amb la transformació col·lectiva.

L'educació a tots els nivells (en l'àmbit formal, en el lleure, en els serveis de joventut i en l'àmbit de la cultura) és i ha de ser considerada en la política municipal un dret fonamental i una eina de transformació social molt potent. L'educació permet comprendre el món, aproximar-s'hi des d'una mirada crítica que permeti trencar estereotips i falses creences al voltant del gènere, i adquirir habilitats per transformar-lo. És l'educació, també, la que proporciona les eines i habilitats necessàries per sociabilitzar, teixir lligams, i articular projectes col·lectius per a la millora de les necessitats de les persones i/o la transformació social (ja sigui en format empresarial, associatiu o polític).

La participació en igualtat de condicions en la vida política, social, laboral i econòmica, o en llocs de presa de decisions, suposa per al conjunt de les persones, homes i dones, exercir el seu dret de ciutadania. Actualment i gràcies a l'acció del moviment feminista i l'acció conjunta amb els poders públics s'han observat avenços en l'increment de la participació social de les dones. Les estratègies desenvolupades per potenciar la participació sociopolítica de les dones s'han fet a través d'accions positives, de sensibilització, i a través del foment de la paritat. Malgrat els resultats assolits, encara s'observa que la participació no és equilibrada en tots els àmbits i llocs de decisió. Per exemple, si bé és cert que hi ha moltes dones que participen a nivell associatiu (AMPA, entitats culturals, associacions de dones...), no arriben en molts casos a tenir una representació equilibrada, és a dir, moltes treballen a la base però no pas als llocs on es prenen les decisions. La manca de coresponsabilitat, en les tasques de cura i reproductives, explica en part aquestes diferències, ja que l'assumpció de manera unilateral de les tasques de cura, fa que les dones disposin de menys temps lliure i tinguin més impediments per a la participació formal. L'administració local té un paper fonamental a l'hora de promocionar la participació de les dones en les decisions col·lectives, però també en la necessitat de redefinir la participació des de la pròpia experiència femenina, donant reconeixement als sabers femenins i atenent a la visualització, el just reconeixement i la valoració de la participació de les dones dintre de marcs informals. La finalitat d'aquest eix és la de posar en valor les aportacions socials de les dones per tal de fomentar unes ciutats més equitatives i participatives, tot afavorint la participació de les dones en tots els nivells i àmbits de la vida pública. Per treballar en aquesta línia cal estudiar el teixit social de la ciutat per tal d'identificar el rol de les dones dins de les associacions i d'altres espais de participació social, cal veure si a la ciutat hi ha espais participatius que donen les mateixes oportunitats a homes i dones així com també veure la composició política de la corporació municipal entre d'altres indicadors.

Per això aquesta línia estratègica engloba la sensibilització i treball intern que es pot fer des de l'educació a tots els nivells (educació, joventut i cultura), explora la mobilització associativa en clau de gènere i feminista, i la participació política.

PER A LA DIAGNOSI HEM TINGUT EN COMPTE...

- A. Educació
- B. Joventut
- C. Cultura
- D. Associacionisme
- E. Participació política

A. Educació

L'Àrea d'educació del municipi treballa activament amb la de feminismes i LGBTQ. Conjuntament realitzen accions periòdiques de sensibilització en l'àmbit formal (tallers a les escoles i instituts, obra de teatre "La perruca" (tema transexualitat), prevenció LGTBIfòbia i sexualitats a la ESO, etc.) i durant el 2019-2020 han dut a terme un programa integral de coeducació des d'escola bressol fins a secundària. Malauradament no s'ha pogut avaluar, i una de les incògnites de l'àrea és conèixer-ne els impactes i el pòsit que ha quedat als centres.

A més del programa concret de coeducació, des de l'àrea es duen a terme i recolzen nombroses activitats enfocades a fomentar el desenvolupament integral de l'alumnat, la convivència (Aquíproubullying, CUEME, consell d'infants, activitats de l'associació CEVA), el teixir lligams entre famílies, enfortir el desenvolupament dels i les professionals (jornades, espais d'intercanvi...), així com oferir activitats per a treballar aspectes transversals de la vida quotidiana (publicació "Eines per a l'educació"). Malauradament, no es recullen dades desagregades per gènere de totes les activitats pel que fa a l'assistència a aquestes activitats, que permetin detectar necessitats, interessos o dinàmiques de gènere sobre les quals incidir. De les que sí que es tenen dades cal apuntar que majoritàriament van ser dones les que assistien a les xerrades i activitats per a famílies.

Respecte l'educació no formal des de l'àrea de feminismes també s'han impulsat activitats juntament amb la Biblioteca, el servei de joventut i de salut (per exemple, l'espai "Parlem de", una activitat que es fa 1 vegada al mes, juntament amb l'agent salut jove. format "tertúlia" per parlar del que interressi als i les joves que assisteixen; un dels temes recurrents és la sexualitat).

La ciutadania va expressar, tant el grup motor com en l'enquesta, el coneixement i aprecí de les activitats desenvolupades des de l'àrea en matèria de coeducació, de les quals feien molta bona valoració. Alhora, consideraven que és un dels àmbits socials on encara cal seguir incidint a nivell municipal.

Per últim, cal destacar que el municipi compta amb un esplai - associació juvenil de lleure educatiu - en el que sovint es realitzen activitats enfocades al treball del feminisme i la coeducació.

B. Joventut

L'àrea de joventut és de les àrees que més colze a colze treballen amb l'àrea de feminismes i LGBTIQ.

Una de les accions més rellevants en matèria d'igualtat que han realitzat recentment ha estat "l'Escorxador Feminista" (l'Escorxador és l'equipament juvenil del municipi). Aquest projecte, iniciat al 2018, ha suposat la transversalització de la perspectiva feminista en diversos àmbits de l'equipament juvenil: l'espai físic, la programació, la comunicació i les dinàmiques relacionals. Aquesta mirada s'ha interioritzat i integrat en tots els seus àmbits d'incidència.

L'"Escorxador feminista" va consistir en una revisió integral del servei i l'equipament amb perspectiva de gènere i feminista:

- Revisió de l'espai físic
- Revisió de les dinàmiques relacionals entre joves, i entre l'equip d'educadors i els/les joves
- Revisió dels canals de difusió i de la comunicació
- Revisió de la programació des d'una mirada feminista (tant pel contingut dels tallers, com per les contractacions de les talleristes, per exemple)
- Dinamitzacions específiques per col·lectius de noies

Una de les grans conclusions de la revisió va ser que les noies usen l'equipament sobretot per a les activitats guiades i organitzades, mentre que els nois l'usen més com a espai on estar-hi i socialitzar, fent servir l'espai central de l'equipament. Això els va donar una idea de com transformar tant l'espai com la programació per tal de convertir-se en un equipament inclusiu, segur i transformador de les dinàmiques de gènere en clau feminista.

El servei de joventut recull totes les dades desagregades per gènere des del 2011, cosa que els permet adequar-se a les necessitats de les noies i alhora programar la seva activitat amb visió transformadora.

Altres activitats que es duen a terme des de l'àrea des de la perspectiva feminista són formacions per a famílies, exposicions, jornades o acompanyaments i suport a associacions de dones joves i/o feministes.

Les persones joves - totes dones - que van participar dels grups de discussió i van contestar l'enquesta van posar de manifest que se sentien molt a gust amb el tracte rebut i estaven molt contentes de la feina feta des de l'àrea. Alhora consideraven que calia seguir treballant, sobretot per incorporar una mirada interseccional. De la resta de respostes de la ciutadania es pot observar certa tendència a la criminalització de la joventut en l'àmbit de la violència masclista i el manteniment d'estereotips de gènere. Cal tenir en compte, però, que la població jove és el mirall de la nostre societat, i alhora, tant les enquestes com al grup de discussió es va posar de manifest que la població adulta tendeix a la desresponsabilització del seu paper en aquets temes, alhora que sovint es mostra una actitud paternalista cap a les associacions de dones joves i/o feministes. Per altre banda, la població jove és que està més activa i organitzada per promoure polítiques feministes al municipi i a nivell social.

C. Cultura

Des de l'àrea de cultura es fa una programació anual (general, àmbit educatiu, famílies i tallers per adolescents) que busca promocionar el desenvolupament integral de les persones més enllà del seu gènere, si bé no incorpora la perspectiva de gènere i feminista de manera explícita, i només es coordina puntualment amb l'àrea de feminismes i LGBTIQ.

Si bé l'àrea no recull dades desagregades per gènere en les seves accions, des de l'equip tècnic es té la percepció que les dones participen més que els homes en les activitats programades. Seria molt interessant aprofundir en les dinàmiques de gènere de l'àrea per dissenyar la programació anual en aquest sentit.

A l'enquesta i al grup de discussió ciutadanes no es van recollir aportacions en aquesta àrea. Tot i que sí que es va expressar la necessitat i voluntat de treballar per canviar les consciències de la gent, i la cultura és un agent clau en aquest sentit.

D. Associacionisme i participació política

Palau-Solità i Plegamans compta amb un ampli i divers teixit associatiu entre el qual es troben diverses associacions feministes i/o de dones aparegudes recentment, en alguns casos amb l'acompanyament de les tècniques de l'àrea de feminismes.

Es tracta de:

- Dones per les dones
- La Flama
- No me toques el pelo
- Som una
- I les associacions de segon grau " No tot s'hi val" i "Vídeo 28J" (sumes d'entitats aplegades en

el primer cas pel protocol d'agressions de la festa major) i en el segon per a l'elaboració d'un vídeo per a la campanya del 28J

Des de l'àrea de feminismes es té relació periòdica amb les entitats, per la qual cosa són unes aliades a tenir en compte en el desenvolupament del pla local d'igualtat i les polítiques locals d'igualtat. En alguns casos, aquesta aliança està formalitzada en forma de convenis de col·laboració, com és el cas de "Dones per les dones".

Pel que fa a la participació política a les últimes eleccions municipals del 2019, hi havia 9 candidatures, formades per 175 electes⁷. D'aquests:

- 93 eren dones (el 53%, oscil·lant entre el 40% el 57% en funció de la candidatura)
- 6 han estat escollides, d'un ple de 17 persones (el 35%, composició no paritària i que es troba per sota del 45% de la mitjana de la comarca). D'aquestes el 33% estan a l'equip de govern i el 37% a l'oposició.

S'observa, doncs, que les dones participen de les candidatures de manera bastant equilibrada, però el seu ordre a les llistes fa que la seva representació no sigui equilibrada.

Pel que fa a la resta d'associacions no es tenen dades desagregades per gènere sobre la seva composició, però - com s'ha explicat a l'apartat introductori sobre el context - arreu del territori de Catalunya es pot observar una segregació horitzontal de gènere en el teixit associatiu i polític del país que caldria abordar. A nivell comarcal, per exemple trobem el 60% de dones associades en entitats solidàries, associacions de famílies d'alumnes, entitats ecologistes i casals de gent gran, i només el 40% en partits polítics, clubs esportius, casals de joves i esplais. Entre els possibles motius que expliquen aquesta segregació hi ha la socialització de gènere (que desperta uns interessos o altres entre dones i homes), però també les dinàmiques de gènere que ocorren a les entitats (rols de poder, lideratges, presa de decisions, conciliació, distribució de tasques, violències, etc.), sobre les quals caldria treballar per transformar en clau d'inclusió, seguretat i feminisme.

Pel que fa a la percepció ciutadana, en les enquestes i grup de discussió algunes persones va expressar desconeixement del teixit associatiu feminista, així com voluntat de participar-hi. També es va expressar la necessitat/voluntat de promoure espais d'enxarxament i coordinació entre entitats, i oferir formacions perquè les entitats incorporin la perspectiva de gènere en el seu funcionament intern.

⁷ Font: Butlletí oficial de la província: https://bop.diba.cat/temp/04_062019000241.pdf (última consulta 15/01/2021)

PUNTS FORTS	ASPECTES DE MILLORA
<p>Educació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dinàmica de treball en xarxa amb els diversos agents educatius - que no són pocs - programa integral i transversal de coeducació. <p>Joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollida de dades desagregades per gèneres des de fa anys, - incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal, - anàlisi integral del servei amb perspectiva de gènere i feminista <p>Cultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voluntat de treball per al desenvolupament integral de les persones i programació en aquest sentit <p>Associacionisme i participació política:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bon nombre d'entitats feministes i/o de dones; teixit viu i en relació amb diferents àrees de l'ajuntament; - suport des de diferents àrees a entitats feministes per al foment de programes i accions d'igualtat: trajectòria de col·laboració 	<p>Educació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollir dades desagregades per gènere - avaluar l'impacte del projecte integral de coeducació i impulsar la permanència de les transformacions iniciades <p>Joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seguir revisant el servei l'espai de manera periòdica, seguir treballant de manera transversal i en coordinació amb les altres àrees, exportar el projecte realitzat com a pràctica inspiradora per a altres àrees <p>Cultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollir dades desagregades per gènere, - impulsar el treball en xarxa amb l'àrea de feminismes i LGBTIQ <p>Associacionisme i participació política:</p> <ul style="list-style-type: none"> - incorporar la perspectiva de gènere en les associacions i entitats locals (recollir dades desagregades per gènere, analitzar la reproducció de rols i estereotips sexistes i promoure actuacions per fomentar la igualtat), - impulsar enxarxament entre entitats i fomentar l'associacionisme de col·lectius més vulnerats i vulnerables, per exemple entre dones migrades o amb diversitat funcional - en aquest cas aprofitant l'entitat existent)

7.5. LÍNIA ESTRATÈGICA 4: URBANISME FEMINISTA I MUNICIPI LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQFÒBIQUES

L'urbanisme de viles i ciutats té un paper molt actiu en la configuració de la vida quotidiana, i el foment de determinades relacions ciutadanes, de consum i de mobilitat.

La planificació urbanística és clau en crear viles on el protagonisme el tenen els transports o els vianants a peu, en fomentar l'ús del transport públic i que aquest sigui una eina democratitzadora i que fomenti la justícia de gènere, en generar unes dinàmiques de consum local, o en fomentar - entre altres coses - que certs espais siguin inclusius, segurs i acollidors - o no.

Des de fa anys, la geografia i l'urbanisme feminista han estudiat la mobilitat diferencial de dones i homes i han detectat - per exemple - que els homes usen més el transport privat que les dones, es mouen més fora del municipi, i es desplacen més per motius laborals i d'oci; les dones, en canvi, usen més el transport públic i els seus desplaçaments - de caire més intern - giren força al voltant de les tasques de cures. Cal

doncs, fomentar un transport públic de qualitat i a l'abast de tothom, que permeti que es pugui arribar a les feines, als serveis i als comerços.

Pel que fa a l'ús de l'espai públic, l'urbanisme feminista també és clar: degut a la socialització de gènere i les violències existents, la sensació de seguretat, acollida i inclusió dels espais (carrers, places, etc.) és diferent en dones que en homes, i això es creua amb altres eixos (edat, origen, orientació sexual...). Això genera un ús diferenciats i desigual de l'espai públic, que cal revertir construint carrers inclusius, segurs i acollidors (il·luminats, nets, amb visibilitat, amb punts de trobada i de joc...) perquè tothom hi pugui convida i generin relacions de veïnatge i respecte.

En aquesta línia estratègica també hem inclòs la lluita contra la violència masclista, perquè hi ha una part que es dona en l'àmbit comunitari i del carrer - i cal abordar des d'aquí -, però també té tota una altra vessant que es desenvolupa en l'àmbit privat.

En ambdós casos, la violència que s'exerceix contra les dones suposa un seriós atemptat contra la dignitat i la integritat física i moral de les persones i, en conseqüència, una greu i intolerable violació dels drets humans.

La violència de gènere és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones que fonamenta el patriarcat. La Declaració sobre l'Eliminació de la Violència contra la Dona de les Nacions Unides (1993) defineix la violència de gènere com "tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a les dones, així com les amenaces d'aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de llibertat, tant si es produeixen a la vida pública com a la privada". La IV Conferència Mundial de la Dona, celebrada a Beijing (Xina) l'any 1995, reconeix que "a totes les societats, en menor o major mesura, hi ha dones i nenes subjectes a maltractaments físics, psíquics i sexuals sense distinció de nivell d'ingressos, classe o cultura".

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista - i la seva recent aprovada modificació mitjançant la Llei 17/2020, de 22 de desembre, -, utilitza l'expressió de violència masclista i la defineix com "la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat".

La llei catalana recull les diferents formes de la violència de gènere: violència física, violència psicològica, violència institucional, violència digital, violència sexual i abusos sexuals, i violència econòmica, així com els àmbits on es pot manifestar: en l'àmbit de la parella, en l'àmbit familiar, en l'àmbit laboral (assetjament sexual i/o per raó de sexe), en l'àmbit polític, en l'àmbit social o comunitari (on s'inclouen les agressions sexuals, l'assetjament sexual, el tràfic i explotació sexual de dones i nenes, la mutilació genital femenina,

els matrimonis forçats, la violència derivada dels conflictes armats i la violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones (avortaments selectius, esterilitzacions forçades).

Així doncs, la violència cap a les dones no constitueix només un conjunt de successos esporàdics, ni limitats a la relació de parella. És un problema amb entitat política, fruit d'una ideologia patriarcal que vulnera els drets humans de les dones, que limita la seva autonomia i que, en alguns casos, acaba amb les seves vides.

L'administració local, com a ens públic més proper a la ciutadania, té un paper cabdal en la promoció dels mecanismes necessaris per donar una resposta ràpida i eficaç a les situacions de violència de gènere. L'abordatge de la violència de gènere ha de contemplar tots els àmbits d'intervenció: la detecció, la prevenció i la sensibilització, l'atenció a les dones i la seva recuperació així com la coordinació interdepartamental i interinstitucional que permeti optimitzar els recursos i l'eficàcia de les intervencions.

PER A LA DIAGNOSI HEM TINGUT EN COMPTE...

- A. Urbanisme feminista
- B. Dades d'atenció, serveis i recursos per a la prevenció i abordatge de les violències masclistes i lgbtiqfòbiques

1. Urbanisme feminista

Des de l'àrea d'urbanisme no es tenen dades de tots els àmbits que aquesta contempla desagregades per gènere, excepte en el darrer estudi de mobilitat de palau que sí que incorporava aquesta mirada. Les conclusions seguien la dinàmica de la resta del territori urbà de Catalunya: les dones fan més desplaçaments vinculats al treball domèstic i de cures (i majoritàriament en transport públic, bici o a peu), i els homes per motius laborals, oci o lleure (i amb transport privat).

No obstant això, en paral·lel a l'inici del pla d'igualtat, des de l'àrea s'ha iniciat la contractació d'una consultora externa per fer un estudi i anàlisi de l'espai públic per tal d'implementar accions encaminades a la feminització del espai.

Per part de la ciutadania, i especialment les dones - segurament ja s'hi aprofundirà en aquest estudi - s'expressa sensació d'inseguretat / poca protecció en alguns espais del municipi i la sensació d'alguns poc inclusius i segregadors. Al grup de discussió, a més, es va rebre amb molt bona aprovació l'inici d'aquesta diagnosi urbanística amb perspectiva feminista; fet que contrasta amb l'oposició que es va trobar l'ajuntament a les xarxes per part d'algunes veïnes i veïns que consideraven que "feminitzar l'espai no és inclusiu". D'aquests comentaris es detecta la necessitat de reforçar la comunicació municipal i fer-ho en clau de didàctica i sensibilització.

2. Dades d'atenció, serveis i recursos per a la prevenció i abordatge de les violències masclistes

Pel que fa a l'abordatge de les violències masclistes Palau-Solità i Plegamans està adherida al circuit comarcal de prevenció i abordatge de les violències. Des dels serveis socials del municipi es duu a terme la detecció, teleassistència mòbil per a víctimes de violència de gènere, primera acollida i assessorament jurídic i psicològic. Els casos es deriven al SIAD de Sabadell, amb qui es té un conveni de col·laboració.

Pel que fa a l'evolució i nombre de casos:

- El 2019 tenien 7 casos en seguiment i 3 nous
- El 2020 van tenir 10 casos seguiment i 3 nous. des de serveis socials no es va detectar un augment de les situacions de violència masclista en el context de la pandèmia, a diferència del que passava a la resta del territori. Això els fa sospitar sobre si estan podent detectar tots els casos del municipi.

En el marc de la festa major, es duu a terme el Punt Lila, amb molt bona rebuda per part de la població, i especialment de les dones.

En l'enquesta i el grup de discussió destaca el fet que algunes persones van expressar la necessitat de millora de l'atenció policial en casos de VM, i altres que desconeixien on acudir més enllà de la Policia local. Això ens posa sobre la taula el fet de la imperiositat de revisar la comunicació i difusió dels mecanismes d'atenció als casos de violència masclista, i de formar de manera permanent els professionals que els atenen.

En referència a la prevenció des de l'àrea de Feminismes i LGBTIQ es duen a terme activitats de sensibilització: tallers i formacions, actes vinculats al 8M, el 25N i el 28J, i campanyes de comunicació. A més, donen suport a l'àrea de Joventut, Educació i Salut en la incorporació de la perspectiva de gènere i el desenvolupament de programes concrets (per exemple a Joventut l'Escorxador Feminista - revisió integral del servei amb perspectiva de gènere -; a Salut, l'Agent de Salut Jove; i a educació el programa Coeduca.

PUNTS FORTS	ASPECTES DE MILLORA
Urbanisme: <ul style="list-style-type: none">- diagnosi urbanística amb perspectiva de gènere en procés Prevenció i atenció a les violències: <ul style="list-style-type: none">- Serveis de primera acollida integral a les dones en situació de violència- Comissió de seguiment del circuit d'actuació contra la violència masclista molt activa amb la participació de professionals de diferents àmbits- Activitats consolidades de sensibilització	Urbanisme: <ul style="list-style-type: none">- sistematitzar la recollida de dades desagregades per gènere Prevenció i atenció a les violències: <ul style="list-style-type: none">- Millora de la facilitat d'informació a la web sobre què fer en cas de viure situacions de violència masclista- Mantenir activa la comissió de seguiment del circuit contra la violència masclista i seguir formant als i les professionals.- Treballar la sensibilització adreçada específicament als homes.

6. CONCLUSIONS: PUNTS FORTS I ASPECTES DE MILLORA

A continuació, es presenten els principals punts forts i punts febles detectats, organitzats per les diferents línies estratègiques treballades:

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: COMPROMÍS MUNICIPAL VERS LA IGUALTAT, EL FEMINISME I TRANSVERSALITZACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE A LA POLÍTICA MUNICIPAL	
Punts forts	Àmbits de millora
<ul style="list-style-type: none"> - Figura professional consolidada per a la implementació de les polítiques d'igualtat: Tècnica d'Igualtat - Pressupost estable i mantingut en el temps per a les polítiques d'igualtat - Trajectòria consolidada en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere basades en una part del I Pla local d'igualtat de gènere - Dinàmica estable de treball en xarxa a nivell comarcal, entre "feminismes" i algunes àrees, i amb la ciutadania - Compromís polític vers l'impuls d'una organització sensible a la igualtat de dones i homes: II Pla Intern d'Igualtat, amb comissió en funcionament - Bona receptivitat per part dels i les treballadores equips a les accions internes realitzades i a l'elaboració del pla local - Voluntat de l'àrea de comunicació per fer una revisió integral del servei, tot aprofitant la potencialitat de les xarxes 	<ul style="list-style-type: none"> - Enfortiment de la transversalitat de gènere en el desenvolupament de polítiques locals a través de la creació d'una comissió d'Igualtat que tingui el suport polític necessari i un lideratge clar - Concreció del pla d'igualtat en una programació transversal anual estable - Sistematització d'una eina metodològica que permeti recollir les actuacions realitzades de cada àrea amb dades desagregades per gènere - Formació contínua i específica dels equips tècnics per incorporar la perspectiva de gènere a les seves àrees - Major difusió i comunicació interna i continuada sobre els resultats de les accions realitzades dins del Pla a nivell intramunicipal i a la ciutadania.
<p>Objectius generals:</p> <p>1) Situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció municipal</p>	

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: ECONOMIA PER LA VIDA, DRETS I QUALITAT DE VIDA	
Punts forts	Àmbits de millora
<p>Ocupació i empresa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foment orientació laboral per superar estereotips i fomentar vocacions industrials <p>Serveis socials:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Figura professional consolidada per a la implementació de les polítiques d'igualtat: Tècnica d'Igualtat - Pressupost estable i mantingut en el temps per a les polítiques d'igualtat - Trajectòria consolidada en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere basades en una part del I Pla local d'igualtat de gènere - Dinàmica estable de treball en xarxa <p>Salut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disposició de dades, pla i accions amb perspectiva de gènere <p>Esports:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voluntat i accions, potenciar talents locals per inspirar nenes i noies. 	<p>Ocupació i empresa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Població activa femenina més baixa que la masculina: incrementar taxes d'activitat i ocupació de les dones - Les dones de més de 50 anys presenten taxes d'atur més elevades: atenció especial per poder arribar a la jubilació amb pensions dignes: programes específics d'inserció laboral/emprenedoria. - Treballs precaritzats de tasques domèstiques i de cures: programes específics d'inserció laboral/emprenedoria.; foment de la contractació. - Foment de mesures de conciliació: campanyes de sensibilització entre el teixit empresarial, campanyes de coresponsabilitat... <p>Serveis socials</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció a maternitats transnacionals, empobriment femení, sobrecàrregues i esgotament, conflictivitat familiar - Índex d'envelliment i sobreenvelliment que afecta majoritàriament a les dones. Realitzar accions específiques adreçades a dones grans i molt grans per millorar la seva qualitat de vida. > soledat - Llars monoparentals amb més presència de dones. Major vulnerabilitat social i econòmica. - Incorporar homes a les gestions. <p>Esports:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprofundir en segregació equipaments i associacions > treballar per equilibrar
<p>Objectius generals:</p> <p>1) Situar la sostenibilitat de la vida en el centre de les polítiques públiques locals, promovent les condicions necessàries per a que totes les persones gaudeixin d'una vida digna i saludable</p>	

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: SENSIBILITZACIÓ I EMPODERAMENT DEL TEIXIT SOCIAL PER LA JUSTÍCIA DE GÈNERE	
Punts forts	Àmbits de millora
<p>Educació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dinàmica de treball en xarxa amb els diversos agents educatius - que no són pocs - programa integral i transversal de coeducació. <p>Joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollida de dades desagregades per gèneres des de fa anys, - incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal, - anàlisi integral del servei amb perspectiva de 	<p>Educació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollir dades desagregades per gènere - avaluar l'impacte del projecte integral de coeducació i impulsar la permanència de les transformacions iniciades <p>Joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seguir revisant el servei l'espai de manera periòdica, seguir treballant de manera transversal i en coordinació amb les altres àrees, exportar el projecte realitzat com a

<p>gènere i feminista</p> <p>Cultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voluntat de treball per al desenvolupament integral de les persones i programació en aquest sentit <p>Associacionisme i participació política:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bon nombre d'entitats feministes i/o de dones; teixit viu i en relació amb diferents àrees de l'ajuntament; - suport des de diferents àrees a entitats feministes per al foment de programes i accions d'igualtat: trajectòria de col·laboració 	<p>pràctica inspiradora per a altres àrees</p> <p>Cultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollir dades desagregades per gènere, - impulsar el treball en xarxa amb l'àrea de feminismes i LGBTIQ <p>Associacionisme i participació política:</p> <ul style="list-style-type: none"> - incorporar la perspectiva de gènere en les associacions i entitats locals (recollir dades desagregades per gènere, analitzar la reproducció de rols i estereotips sexistes i promoure actuacions per fomentar la igualtat), - impulsar l'enxarxament entre entitats i fomentar l'associacionisme de col·lectius més vulnerats i vulnerables, per exemple entre dones migrades o amb diversitat funcional - en aquest cas aprofitant l'entitat existent)
<p>Objectius generals:</p> <p>1) Ser motors del canvi de mentalitat vers la igualtat de gènere, l'assumpció de responsabilitat en la reproducció de violències, el desenvolupament personal lliure d'estereotips</p> <p>2) Promoure una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells de la vida pública.</p>	

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: URBANISME FEMINISTA I MUNICIPI LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQFÒBIQUES

Punts forts	Àmbits de millora
<p>Urbanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnòsi urbanística amb perspectiva de gènere en procés <p>Prevenició i atenció a les violències:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Serveis de primera acollida integral a les dones en situació de violència - Comissió de seguiment del circuit d'actuació contra la violència masclista molt activa amb la participació de professionals de diferents àmbits - Activitats consolidades de sensibilització 	<p>Urbanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistematitzar la recollida de dades desagregades per gènere <p>Prevenició i atenció a les violències:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Millora de la facilitat d'informació a la web sobre què fer en cas de viure situacions de violència masclista - Mantenir activa la comissió de seguiment del circuit contra la violència masclista i seguir formant als i les professionals. - Treballar la sensibilització adreçada específicament als homes.
<p>Objectius generals:</p> <p>1) Esdevenir un municipi amb un espai públic segur, just i inclusiu</p> <p>2) Avançar en l'eradicació de les violències masclistes i donar una atenció integral i des de la perspectiva feminista a les que dones que es trobin en situació de violència masclista</p>	

7. PLA D'ACCIONS

A continuació es detallen les accions del Pla. Per accedir al pla detallat (indicadors, responsables, terminis i pressupost associat) [clicqueu aquí](#).

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: COMPROMÍS MUNICIPAL VERS LA IGUALTAT, EL FEMINISME I TRANSVERSALITZACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE A LA POLÍTICA MUNICIPAL	
Objectiu general	
1) Situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció municipal	
Objectius específics	
1) Fer efectiva la transversalització de gènere, tot incorporant la igualtat en tots els plans, programes i projectes municipals, potenciant un model de treball institucional que posi l'accent en la transversalitat, la coordinació i la presa de decisions conjuntes. 2) Identificar les desigualtats de gènere encara existents i actuar sobre els factors que les provoquen. 3) Promoure la participació de tota la ciutadania en les polítiques d'igualtat i promoure un model d'organització local que impliqui les entitats, associacions i tot el teixit social present en el territori.	
Accions	
1	Crear un espai de referència per a la ciutadania en l'àmbit del feminisme i polítiques LGTBIQ+ (SIAD o semblant), dinamitzat per un equip interdisciplinari que impulsi i dinamitzi les polítiques específiques de feminisme i LGTBIQ+
2	Consolidar la comissió interdepartamental de feminismes i LGTBIQ+, que coordini i impulsi la transversalització de gènere, i elabori indicadors compartits per al seguiment i avaluació de les accions desenvolupades a cada àrea.
3	Formar anualment i de manera periòdica tot el personal de l'Ajuntament per tal que pugui incorporar la perspectiva de gènere, feminista i LGTBIQ+ en les seves diagnosi i en l'elaboració de les polítiques municipals que es desenvolupen des de cada àrea
4	Incorporar la perspectiva de gènere i LGTBIQ+ - pel que fa a les dades i al contingut - a les memòries, enquestes, estudis, estadístiques i informes de totes les àrees
5	Promoure i garantir la participació de les dones i col·lectiu LGTBIQ+ en l'elaboració i avaluació de les polítiques públiques
6	Consolidar la comunicació externa i interna de l'Ajuntament - també quan es contracten empreses externes per a tals efectes -, tant a nivell de llenguatge com de contingut, per tal que transmeti el posicionament feminista a totes les àrees municipals
7	Incorporar criteris a contractacions i licitacions perquè les empreses externes compleixin la normativa vigent en matèria d'igualtat i incorporin la perspectiva de gènere en els plecs tècnics referits a productes i serveis.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: ECONOMIA PER LA VIDA, DRETS I QUALITAT DE VIDA	
Objectius generals	
1) Situar la sostenibilitat de la vida en el centre de les polítiques públiques locals, promovent les condicions necessàries per a que totes les persones gaudeixin d'una vida digna i saludable	
Objectius específics	
1) Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat 2) Esdevenir - el consistori - agent corresponsable de la cura dels seus i les seves ciutadanes 3) Impulsar una ocupació digna, garant de drets, que posi la vida al centre i lliure d'estereotips per a totes les dones 4) Fomentar la creació de xarxes de suport mutu entre dones, com a espai de tribu i empoderament 5) Impulsar polítiques de salut pública que incorporin la perspectiva feminista i LGBTIQ+ 6) Promoure un model d'esport inclusiu - tant a nivell municipal com de les entitats esportives del poble -, que impulsi les dones en la pràctica de tots els tipus d'esport en tant que generadors de salut, empoderament i comunitat.	
Acció	
1	Impulsar accions per interpel·lar a la coresponsabilitat en les tasques domèstiques i de cures, tant en l'àmbit comunitari com privat
2	Seguir impulsant i revisant mecanismes corresponsables des de l'administració perquè la cura de persones dependents no sigui un impediment a la participació de les dones a les activitats municipals, sense reproduir les dinàmiques actuals de cura
3	Impulsar / dinamitzar grups de suport mutu en col·lectius de dones mancats de xarxes (p.e. mares transnacionals, famílies monomarentals, etc.)
4	Incorporar de manera transversal la perspectiva de gènere i interseccional al servei d'ocupació, per tal d'adreçar programes específics quan s'escaigui
5	Vetllar pel manteniment de la perspectiva de gènere al Pla de Salut
6	Revisar i repensar l'oferta esportiva municipal per tal que sigui inclusiva i fomenti tots els tipus d'esport per a les dones
7	Realitzar campanyes/formacions/jornades adreçades a les entitats esportives del municipi per tal que incorporin pràctiques inclusives i no sexistes, i augmenti la presència de dones als càrrecs de responsabilitat de les entitats.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: SENSIBILITZACIÓ I EMPODERAMENT DEL TEIXIT SOCIAL PER LA JUSTÍCIA DE GÈNERE	
Objectius generals	
1) Ser motors del canvi de mentalitat vers la igualtat de gènere, l'assumpció de responsabilitat en la reproducció de violències, el desenvolupament personal lliure d'estereotips 2) Promoure una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells de la vida pública.	
Objectius específics	
1) Seguir impulsant polítiques de coeducació transversals i a llarg termini, amb la coordinació de tots els agents educatius implicats, formals i no formals 2) Vetllar pel manteniment i reforç de la incorporació de la perspectiva de gènere i LGBTIQ+ a la programació i desenvolupament dels equipaments culturals municipals 3) Seguir impulsant i reforçant un equipament juvenil amb perspectiva de gènere i LGBTIQ+ per tal de facilitar la participació i la implicació de les dones en les seves dinàmiques. 4) Fomentar que el teixit associatiu del municipi incorpori la perspectiva de gènere i LGBTIQ+ tant en el seu funcionament intern com en el seu contingut	
Acció	
1	Avaluar el projecte de coeducació municipal i plantejar accions de reforç al seu impacte
2	Valorar la continuïtat al projecte de coeducació municipal, amb la coordinació i participació de tots els agents educatius - formals i no formals - del municipi, adaptant-lo a les necessitats detectades segons avaluacions anuals (es podria tornar a començar per escoles bressol)
3	Elaborar una proposta de programació i dinamització cultural anual dels diferents equipaments que inclogui la producció d'obres d'autoria i/o execució femenina, i abordi qüestions claus des d'una perspectiva feminista; tant per activitats específiques com buscar la representativitat de les dones en totes les activitats
4	Fomentar, impulsar i reconèixer el talent cultural i artístic de les dones diverses del municipi; tant per activitats específiques com buscar la representativitat de les dones en totes les activitats
5	Vetllar per mantenir la perspectiva de gènere a la Regidoria de Joventut i fomentar que l'experiència de "L'escortador feminista" inspi i acompanyi altres equipaments i/o serveis municipals alhora d'incorporar la perspectiva de gènere i feminista de manera transversal
6	Impulsar i donar suport a la visibilització d'entitats i associacions feministes, de dones i LGTBIQ+.
7	Realitzar campanyes/jornades/formacions sobre perspectiva de gènere i LGBTQ+ a les entitats del poble, actualitzades anualment segons els temes d'interès del moviment feminista i/o les necessitats de les entitats (p.e. formació anual de "No tot s'hi val")

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: URBANISME FEMINISTA I MUNICIPI LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQFÒBIQUES	
Objectius generals	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Esdevenir un municipi amb un espai públic segur, just i inclusiu 2) Avançar en l'eradicació de les violències masclistes i donar una atenció integral i des de la perspectiva feminista a les que dones que es trobin en situació de violència masclista 	
Objectius específics	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Desenvolupar un plantejament urbanístic que incorpori la perspectiva de gènere, feminista i LGBTIQ+, i sigui participat per la ciutadania i, especialment, les dones 2) Seguir treballant per promoure i enfortir la prevenció i atenció a les situacions de violències masclistes: 3) Transversalitzar la prevenció de les violències masclistes a totes les àrees 	
Acció	
1	Pacificar el centre urbà per a vianants i bicicletes, tot contribuint a construir un centre inclusiu, amable, segur i que posi les persones i la vida quotidiana al centre
2	Incorporar la perspectiva de gènere al disseny dels nous equipaments (biblioteca, piscina municipal) (tenir presents necessitats i interessos de les dones i persones LGBTIQ+, fomentar la coresponsabilitat en les cures, etc.), i impulsar la revisió dels actuals.
3	Crear un servei integral (SIAD) propi a Palau per no haver de derivar a les dones a Sabadell (per atenció i recuperació però també per la part de prevenció i sensibilització des d'una vessant més comunitària) - vinculat a Línia Estratègica 1
4	Crear una figura o unitat d'atenció a les dones en situació de violència masclista a la policia.
5	Continuar el desenvolupament i ampliar els àmbits d'actuació del protocol contra el masclisme i LGBTIfòbia en espais d'oci "No tot s'hi val" més enllà de la Festa Major
6	Dur a terme de manera anual formació especialitzada a tot el personal de l'Ajuntament per incorporar la prevenció en les seves àrees (també en LGTBIFòbies i discriminacions per diversitat sexual i de gènere) i formar en primera acollida a serveis que poden rebre denúncies o situacions de violències - Vinculat a Línia estratègica 1.
7	Reforçar la comunicació a la ciutadania dels circuits d'atenció de la VM
8	Seguir desenvolupant actuacions de sensibilització i prevenció de les violències masclistes per a la ciutadania, especialment per als homes.

9. MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

La implementació del pla d'acció comporta un seguit de tasques a desenvolupar: execució de les accions, comunicació a l'equip humà, seguiment i control del pla d'acció i avaluació del mateix.

Alhora, és necessària una actualització periòdica del pla que permeti que el mateix pugui adaptar-se a les necessitats del moment, resoldre els problemes no previstos i/o dissenyar noves accions fruit d'una nova diagnosi.

La comissió de seguiment del pla d'igualtat de l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans és la responsable de dur a terme el seguiment i l'avaluació del Pla d'Igualtat, comunicant-se en tot moment amb la gerència del consistori, recursos humans, comunicació i les persones tècniques d'igualtat.

Mecanismes de seguiment

Per tal de desenvolupar el seguiment del pla es recolliran les informacions proporcionades pels responsables de cada acció, així com les opinions de l'equip humà de l'ajuntament; s'identificaran els problemes que puguin aparèixer durant l'execució del mateix i es buscaran les solucions adequades al moment i la realitat de la problemàtica.

La importància i rellevància del seguiment rau en el fet que el mateix és l'eina que enllaça amb al procés d'avaluació. Per aquest motiu, les persones responsables de la implementació del pla han de documentar de manera sistemàtica el seu seguiment.

La comissió de seguiment del pla d'igualtat de l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans serà l'encarregada de fer un seguiment trimestral del desenvolupament del pla, comunicar-ho a les persones indicades més amunt i recollir-ne anualment la seva opinió, atenent al grau de satisfacció, i les problemàtiques i facilitats aparegudes durant el procés.

Mecanismes d'avaluació

L'objectiu principal de l'avaluació és valorar si les accions dissenyades i executades es corresponen als objectius formulats i els resultats esperats. Les activitats d'avaluació es desenvolupen al llarg i final del procés d'implementació del pla d'acció.

Els criteris per avaluar les accions planificades són els següents:

Planificació de les accions

- Grau d'aplicabilitat a la realitat del consistori
- Adequació dels objectius i resultats esperats a la realitat de l'ajuntament
- Coherència de les accions amb els recursos i objectius establerts en el pla d'acció

Gestió del pla d'acció

- Compliment del calendari previst i la seva motivació
- Relació equilibrada entre l'assignació de recursos i els objectius establerts
- Eficàcia de la metodologia emprada

Resultats

- Assoliment dels objectius i resultats previstos i la seva motivació
- Grau de participació i satisfacció de les persones beneficiàries de les accions
- Facilitats i problemàtiques en el procés

L'avaluació serà responsabilitat de la comissió de seguiment del pla d'igualtat de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans, que presentarà els resultats a la resta de l'equip humà del consistori de manera anual, juntament amb la memòria de la seva activitat i el programa per al següent curs.

10. BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de Palau-solità i Plegamans (2016) *I Pla Local d'Igualtat de gènere*

Consell Comarcal del Vallès Occidental (2016) *II Pla de polítiques de gènere 2016-2019* [en línia]
https://ajuntament.barcelona.cat/tempsicures/sites/default/files/recent_pla_politiques_genere_ccvoc.pdf

Consell Comarcal del Vallès Occidental (2017) *Estudi de desigualtat i exclusió social del Vallès Occidental* [en línia]
<http://www.ccvoc.cat/fitxer/2825/Estudi%20Desigualtat%20i%20Pobresa%20al%20Vall%C3%A8s%20Occidental.pdf>

Coll-Planas, G; Solà-Morales, R. (2016) *Guia para incorporar la interseccionalidad en las políticas locales*. [en línia] https://issuu.com/metropolissg/docs/gu_a-interseccionalidad-pol_ticas-diversidad-sexua.
. Ajuntament de Terrassa.

De la fuente, M; Freixanet, M; Gelambí, M; Rifà, R. (2009) *Mainstreaming de gènere* [en línia]
https://ddd.uab.cat/pub/estudis/2009/186098/forpolpub_a2009.pdf. ICPS. Materials CIP. Informes.

Gelambí, M. (2016) *Guia pràctica per a la realització de polítiques transversals de gènere en l'àmbit municipal. Recull d'experiències positives en educació, joventut, cultura i esports; serveis a les persones i cohesió social; treball i promoció econòmica; sanitat i salut pública; urbanisme; habitatge i mobilitat* [en línia] https://llibreria.diba.cat/cat/libro/guia-practica-per-a-la-realitzacio-de-politiques-transversals-de-genere-en-l-ambit-municipal_56866. Diputació de Barcelona. Àrea d'atenció a les persones.

ICD (2020) *L'impacte de gènere de la COVID-19 en dades* [en línia]
https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/Observatori/03_dossiers_estadistics/Limpacte-de-genere-de-la-COVID-19-en-dades.pdf. ICD

Macias, M; Cuentas, S; Pino, E. (2018) *Guia per a elaborar un pla de polítiques d'igualtat de gènere de les administracions locals*. [En línia]
https://www.acm.cat/sites/default/files/publicacions/fitxers/guia_pla_igualtat.pdf. Associació catalana de municipis.

